

Man skal høre meget, før ørerne falder af

*Af Niels Egelund Faddersbøll
Foto: Nick Ridley m.fl.*

I et langt liv med jagthunde, med opdræt, træning, undervisning, markprøver, og jagt og atter jagt med hundene, så har jeg oplevet mange mærkelige påstande omkring hunde i almindelighed og jagthunde i særdeleshed.

Faktisk vil jeg sige, at mængden af udokumenterede påstande har været stigende i de senere mange år.

Det er ikke muligt at medtage alle påstande, men her er nogle vigtige eksempler.

Der er en rød tråd i de fleste påstande.

Som oftest er det noget, som nogle har hørt, og så er det blevet gentaget så mange gange, at selv om det er noget vrøvl, så fremstår det alligevel som en eller anden form for sandhed.

Drejer det sig om påstande om, hvad man kan, eller ikke kan, når man træner og jager med jagthunde, så vil påstanden ofte være "at det kan MAN ikke". Men påstanden burde jo være "det kan JEG ikke", for det kan godt være, at andre og dygtigere jagthundefolk kan.

Neutralisering af hunde

Der er sket en kraftig stigning i antallet af hunde, der bliver neutraliseret.

Mest for hanhunde, som bliver kastreret.

I mange store hundelande, som for eksempel USA, er det blevet en automatisk ting at få gjort. Omkring 9-10 måneders alderen er det af med kuglerne, eller, som amerikanerne selv udtrykker det, "get it fixed".

Det skulle angiveligt føre til et bedre hundeliv og med færre problemer.

Her vil jeg gerne sige, at jeg har haft jagthunde, og altid mange hanhunde, i 45 år, og aldrig haft et problem, og derfor ikke fået det fikset.

Jeg kender faktisk heller ikke ret mange andre, som har grebet til denne løsning.

Baggrunden for de fleste kastrationer er, at hundeejeren har problemer med sin hanhund.

Det kan være, at hunden er dominant og/eller svær at træne, og at kontrollere i det hele taget.

Ofte er det på dyrlægens anbefaling, at ejeren får sin hanhund kastreret.

Jeg kender rigtig mange gode og dygtige dyrlæger, og har stor respekt for deres veterinære viden og kunnen.

Men her er jo tale om et alvorligt indgreb, som måske og måske ikke hjælper.

Problemet kan jo være forkert eller mangelfuld træning, og i det tilfælde er dyrlægen jo på tynd is, for selvom de har en stor autoritet overfor deres kunder, så har de reelt ingen faglig baggrund for at vurdere, om det er en adfærd, som kunne være løst med træning, og de kan heller ikke garantere et resultat ved en kastraktion.

Alt for mange hanhunde bliver kastreret, hvor problemet kunne være løst via træning. I sygdomstilfælde, f.eks. forstørret prostata, anbefales det at anvende medicinsk kastrering, som virker fint, og hunden er stadig en hel hanhund.

Det, man kan være sikker på ved alle neutraliserende indgreb, er en ændring af flere ting. Ofte kan stofskiftet forandre sig, så det bliver svært at holde hunden slank, og hvis det er en pelshund, så vil pelsen sandsynligvis begynde at gro uhæmmet.

Jeg vil ikke påstå, at jeg aldrig har mødt nogle hundeejere, som har haft glæde af operationen. En enkelt nu og da fortæller mig om et godt resultat, men mange flere fortæller mig, at der ikke har været nogen forandring, der på nogen måde afhjalp hundens adfærdsproblem. Så måske skulle man indføre et andet godt amerikansk ordsprog: "If it isn't broken, don't fix it".

En meget sød og fornuftig kvindelig jagthundeejer fortalte mig, at hun som helt ung havde en labrador hanhund, som hun ikke kunne styre.

Hun henvendte sig til sin dyrlæge med henblik på at få hunden kastreret.

Dyrlægens svar var, at hun skulle bruge de penge, som det kostede at få hunden kastreret, på at købe sig noget kvalificeret hjælp til at få hunden trænet ordentligt.

Hvis ikke det virkede, så ville han kastrere hunden gratis.

Respekt for den dyrlæge, et virkelig godt råd, og hanhunden, ja, den blev aldrig kastreret.

I både Norge og Sverige har man et lidt andet syn på kastrering. Ja, i Norge er det sågar forbudt at neutralisere sin hund med mindre, der foreligger klare helbredsmæssige årsager til indgrebet. De to billeder herunder stammer fra dyrlægernes verdenskongres, WSAVA, som blev afholdt i København sidste efterår, og de viser, at vore nordiske naboer har et lidt andet syn på neutralisering end Danmark.

LEVEL OF NEUTERING IN DIFFERENT COUNTRIES		
COUNTRY	% DOGS NEUTERED	% CATS NEUTERED
Sweden	22	81
Denmark	41	86
Hungary	43	-
Ireland	47	76
UK	57	77
US	64	82
Australia	75	93

UNIVERSITY OF COPENHAGEN NORWEGIAN BAN ON ROUTINE NEUTERING OF DOGS	
•	Routine neutering of dogs is not allowed in Norway
•	Neutering of a dog is only allowed if <ul style="list-style-type: none">• Necessary for the health or well-being of the dog• Other special reasons apply
•	Avoiding normal sexually related behaviour in the dog is not a valid special reason
•	The final decision rests with the vet

Man kan ikke gå på jagt med en markprøvehund

Her har vi en rigtig "man kan ikke" påstand.

Jeg er helt klar over, at det at have en veltrænet hund, gå på jagt med, skyde over den selv, og føre den på prøve, for mange kan virke svært.

Men det er jo ikke det samme, som at det er umuligt.

Hvis en markprøvehund ikke kan gå på jagt, eller en trænet jagthund ikke kan gå på prøve, så er der noget galt med en af delene.

Der er også kommet mange nye jagthundeejere til, som nok har jagttegn, smart jagttøj og våben, men der flyder måske ikke så meget jægerblod i deres årer.

I min egen husstand har vi præmieret 22 hunde på markprøver, en del med absolut gode resultater, både placeringer og vundne mesterskaber.

Det har altid været med hunde, som vi gik på jagt med.

Når jeg i kigger efter i min jagtjournal, kan jeg se, at jeg i den periode, hvor vi opnåede de bedste resultater på prøve, også gik helt vildt meget på jagt med dem.

I omegnen af op til 40 jagtdage om året hvor vi gik på jagt, hvor vi skød over hundene, men i lige så høj grad på jagt, hvor vi typisk stod og gik en såt.

Det er bestemt ikke, fordi det her er noget særligt, som jeg kan, for alle de markprøvefolk jeg har kendt gennem tiden, har alle gået meget på jagt med deres hunde.

Og det er ikke kun et levn fra fortiden, for jeg går også i dag på jagt med aktive markprøvefolk, som laver champions og vinder mesterskaber.

Eftersom markprøver jo skal afprøve og finde den bedste jagthund, er det jo helt essentielt, at hunden har erfaring fra jagt, hvis den skal gøre sig gældende på prøve.

Det betyder jo ikke, at hundene får lov til at hæрге omkring på jagt, men de bliver ført kontrolleret på jagt, nøjagtig som de er trænet til.

Påstanden om, at det kan man ikke, er jo utrolig skadelig for markprøvesporten, fordi den tegner at billede af en prøveform, som nok er både svær og spændende at prøve kræfter med, men altså helt uanvendelig for jagt.

I England er markprøvesporten i øjeblikket udsat for kritik fra antijagt organisationer. De hævder, at det ikke er rimeligt at udsætte vildt, for at skyde det ned så nogle hundetrænere kan vinde nogle medaljer.

Det er en meget snedig formulering fra antijagt siden, og en rigtig farlig udvikling. For at imødegå denne udvikling er alle arrangører af markprøver blevet pålagt at

overholde alle etiske regler, skrevne som uskrevne, omkring afvikling af prøver, jagtmoral, håndtering af skudt vildt m.m.

Omvendt er der jo også jægere, der går på jagt, som siger, at de ikke både kan skyde og føre hunden samtidig.

Det er på sin side en lige så tåbelig påstand og igen en rigtig "man kan ikke" påstand.

For grunden til at anskaffe sig en jagthund er jo at få den trænet, så man har en dygtig og lydige hund med på jagt.

Der kan da være mindre detaljer, der skiller en trænet jagthund og en trænet markprøvehund. Men der er ikke en verden til forskel.

Hvis der, og det må guderne forbyde, bliver så stor forskel på en trænet jagthund og en markprøvehund, så er der enten noget galt med markprøverne eller med jagten.

Vælg selv.

Motion skal være kontrolleret motion. Øget motion giver øget aktivitetsniveau.

Jagthunde løber på væggene

En af de mest almindelige påstande, både blandt jægere og ikke jægere, er, at jagthunde er så aktive, at de kræver en masse motion og en masse stimulering.

Det er det rene sludder.

For det første kræver en jagthund meget træning, så den kan blive en god og veltrænet jagtkammerat.

Træningen har så den virkning, at hunden bliver mentalt udfordret, og derfor virker træningen meget bedre end en masse motion.

Hunden skal selvfølgelig have motion, men i passende mængde.

Hvis man forestiller sig, og det har jeg set folk gøre, at man bare gav hunde masser af motion,

og løbende øgede mængden af motion, så vil man jo opnå det samme, som hvis man hælder store mængder sukker på børn.

Hunden vil blive mere og mere hyperaktiv, fordi motionen forstærker dens aktivitetsniveau. Samtidig er det vigtigt, at motionen er af en form, som jeg kalder "kontrolleret motion".

Det vil sige, at hunden ikke bare får total frihed til at løbe rundt for sig selv.

Motionen skal være i bestemte og kontrollerede rammer, og der skal være indlagt en del træning undervejs.

Gør man det, så vil hunden få motion, men stadig være under kontrol og i kontakt med ejeren. Så hunden får den nødvendige motion, vel og mærke uden at den hårdt tilkæmpede lydighed bliver sat over styr.

Selve træningen skal også vurderes og planlægges.

Træningen kan generelt deles i to typer træning.

Den kontrollerende, som er den almindelige lydighed, sidde, vente, indkald, stoplydighed og gå ved fod.

Denne træning virker dæmpende og stressnedsættende på hunden.

Modsat den stimulerende, som er at søge/jage, at rejse vildt.

Denne træning virker opildnende på hunden. og vil øge dens selvstændighed og lægge pres på lydigheden.

Der bør i sagens natur være et forhold med overvægt af den kontrollerende træning og mindre af den stimulerende træning.

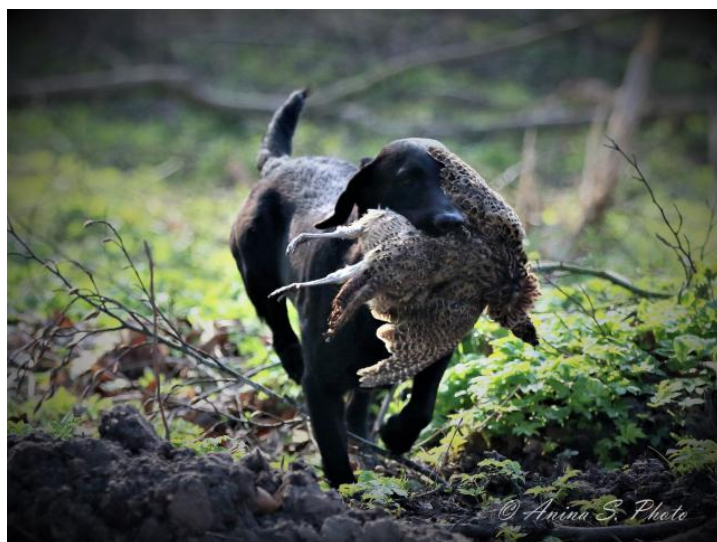
I samme åndedrag er der mange, der påstår, at jagthunde ikke kan være rolige inde i huset. Endnu en skrøne, som ikke har hold i virkeligheden.

Dertil kan jeg kun sige, at jeg altid har haft mange hunde, som alle har boet inde i huset.

Uanset hvor hårdt gående de er, under træning og jagt, så er de fuldstændig rolige og nemme at have inde i huset.

Grundtræning er kontrollerende aktivitet.

Jagttræning er en stimulerende aktivitet.

Niels Egelund Fadders

Ved at arbejde med metoden "Ro og balance" kan man afstresse hunden, så den er nemmere at træne på.

Men er jagthunde virkelig mere stressede end andre hunde?

Nej, det mener jeg ikke, men eftersom de er avlet til arbejde, jagtlyst og vildtbegær, så kan man sige, at de er født stimulerede.

Så det er vigtigt, at måden man træner sin jagthund på, er med stor vægt lagt på ro og konsekvens.

Jeg plejer at sige, at en af parterne skal jo være rolig, og hvis ikke ejeren har styr på sit eget udtryk og måde at håndtere hunden på, så kan det godt udvikle stress hos hunden.

Konsekvensen af stress hos en hund er betydelig.

Først og fremmest har hunden det rigtig skidt.

Dernæst er hunden ikke i en situation, at den kan trænes med et bæredygtigt resultat.

Endelig betyder stress, at hunden nemt udvikler fejl, den kan ikke koncentrere sig, den kan ikke sidde stille, og i værste fald begynder den at sidde og pibe.

Hvor udbredt er stress i jagthunde?

I min egen hverdag arbejder jeg løbende med at løse problemer på jagthunde. Og her må jeg sige, at flertallet er meget stressede, når de kommer første gang.

Men det skyldes primært, at ejerne er blevet rådgivet dårligt, og har fået tilrettelagt deres træning af hunden med for meget stimuli og ikke mindst, at hunden hele tiden har en forventning om ny stimulerende aktivitet.

Det gode er, at jeg er i stand til at arbejde med hunden, så jeg får fjernet stressen, og det gør jeg med en "ro og balance" træning, så ejeren kan komme videre med sin træning. Populært sagt, så finder jeg den hund frem, som er inde bag den stress, som hunden har udviklet.

Så holdningen hos mange jagthundeejere med at det altid er hunden, der er noget i vejen med, den holder bare ikke, og jeg synes, at det er en "gratis" omgang" for hundeejeren i stedet for at se lidt mere kritisk på sig selv.